

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

S p i d n e n.

 Lördagen, den 13 October, 1770.

Den 29 September eller Michaelismåstidagen invigdes, efter hällen upbyggelig predikan, med et prydeligt Tal, Walda Torn-bygnad, af Prosten och Kyrkoherden bärsmastådes, samt Kongl. Wetenskaps Academiens ledamot, Herr Gustaf Fredrich Hjortberg.

Då i denna, nu mera aldeles fulländade, wacker bygnad, et så lysande wedermåle finnes nedlagt af bemålte Herr Prosts nit för Guds huses åra, och ogemena drift och insigter, at understödja et så drygt arbete, hvarigenom, som han gjorde sig högagtad i tiden, hans minne jämwäl lærer leswa efter hans dagars slut; så tror jag mig göra Almånheten et nöge, jämte det jag gifwer Herr Prosten en wälförtjent heder, at om nämde Torn-bygnad lemna en liten underrättelse.

Grundstenen lades af Herr Prosten sjelf den 9 September 1765, och under den samma en 12 Dal. R:mits plåt, imellan twänne tjocka ekestycken,

Es

stycken,

Detta är insändt.

stycken, hwaruppå Herr Prosten med egen hand ingrafwet följande:

Grund til detta Torn lades den 9 September 1765, då Arwed Silfverschildt war Hallands witre Landshöfdinge, Eric Lamberg, Götheborgs Stifts waksamme Biskop, och Gust. Fredr. Hjortberg, Waldas och Släps wälmente Kyrkoherde.

Tornet är bygt efter en af Herr Prosten sjelf gjord ritning, til 32 alnars hög mur med 4 stora hwallda lucko-hål, förutan 8 runda ljud-hål, twänne på hwarje facen. Församlingen har icke haft af nöden göra någon kostnad på wis antagen Byggmästare, utan är alt blifwet bestyrt af Herr Prosten sjelf, som med outtröttelig möda wisat och förelagt, huru arbetet skolat förrättas.

Sjelfwa Tornet består af en slät och wäl upförd gråstens mur, 5 alnar tjock uti foten under jorden, och 4 alnar djup, och är Tornmurens tjocklek på alla sidor 3 alnar, och des yttre widd 14 alnar hwarje sida, öpnandes sig detta Tornet, inåt Kyrkan, med et cirkel-rundt stort hwalv, så at därigenom et Kyrko-rum, med bänkar inredt, wunnets för ottatio personer.

Hela portalen och dör-öpningen är beklädd med uthuggen tålgsten, öfwer hwilken synes en jämwäl af tålgsten uthuggen glob med et kors öfwanpå, hwarunder läses 2 Tim. 2: 8. Därunder åter är i muren inhåstad en stor tålgsten, hwaruti följande är ingraveradt:

År. 1765. d. 9. Sept. Lades. Grund. Til.
 Detta Torn. Hwarest. De. Döda. Kalla. De.
 Lefvande. Til. HErrans. Hus. Ldt. Då. De.
 Röster. Som Med. Människo-kraft. Skola.
 Höras. Påminna. Dig. At. I. Detta. Hus.
 Bör. Guds. Kraft. Få. Röra. Dit. Hjerta.
 Pröfva. Dig. Därföre. Hurudan.
 Du. Varit. Sedan. Du. Sift.
 Gick. Igenom. Denna. Dörr.

Så. At. Himla-dörren. Må. För. Dig.
 Öpnas. När. Du. Ej. Mer. Får.
 Gö. Igenom. Denna.
 Råder. Och. Önskar.

Gustaf. Fridric. Hjortberg.

Kyrkoherde.

I 16 månaders tid stod arbetet stilla, hwilket
 härrörde däraf, at någre i Församlingen gjorde
 sig oroliga, och understödde i sin fattade orätta
 idee af en Person, som dristat låta kalla sig Ad-
 vocat, wille djärst och lögnagtigt uttyda en i Sokne-
 stämman af Herr Prosten såld utlåtelse. Swar-
 med han endast haft i asigt at upmuntra dem til
 bngnaden så mycket mera; at därest de wille he-
 derligen gifwa gåfwo-penningar til Kyrkan, un-
 der det Torn-arbetet påstod, samt wara flitige
 wid det samma, så skulle de wäl slippa, at göra
 något sammanstott, och så mycket Herr Prosten

kunde; så skulle han förestjuta, då han väl sedan kunde få sit igen.

Af detta wille de sluta och påstå, at Prosten gjordt dem fria för alt sammanskott, och för öfrigt hade de intet bedt honom göra något förskott. Hwilka Slutatsor Prosten dem öfwerbewisat wara falska och orimelige; såsom de ock af sig sjelfwe efter hand förföllo.

Och på detta sättet har Herr Prosten Hjortberg, med en wälsignad framgång, likmätigt sin wanliga berömmelige tiltagsenhet öfwerstiget och lika som brutet sig igenom alla swårigheter och lyckeligen hunnet sit påhystade ändamål, til ej mindre heder för sig sjelf, än et upmuntrande efterdöme för andra Församlingars Herdar och Waktare. Swad högtideligheten af Tornets inwigning beträffar på öfswannämde dag, böw icke obemålt lemnas, at, efter slutad Gudstjenst, årskiliga Herrstaper, så af Adels, som andra hederliga Stånds=personer, ifrån Wötheborg och andra orter, i Prostegården, twänne dagar å rad, och in på den tredje, på det bästa, af en den gladaste wård, Herr Prosten Hjortberg, undfågnades, wid hwilket tilfälle, under stycke skott, musicerande och trompete=klang de Kongl. Wäparne druckos jämte Deras Kongl. Högheters Kronprinsens och Des Gemåls, den öfriga Kongl. Famillens, Herrar Riksens Råds, landshöfdingens och Biskopens, med flere andras.

Om natten, då Herr Prosten beledsagade sina gäster til de för dem, på hans nära wid Prostegården

gården liggande gård Fredricsberg, tillredde hwi-
lostäder, fants hela detta wackra huset up ifrån
nedåt, flera etager igenom, ganska wäl illumine-
rat, hwilken behageliga surpris, med flera af Hærr
Prosten upsundna oskyldiga divertissemens, wåk-
te hos de närwarande främmande ej mindre nöge,
än förundran.

Stifts Tidningar.

Den 11 dennes öfwerlemnade Prosten och Le-
ctorn, Herr Magister Lorenz Julius Kullin, Re-
ctoratet här wid Kongl. Läro-Sätet til Konal.
Hof-Prædikanten Lectorn och Magistern, Wäl-
borne Herr M. G. Wallenstråle, som således nu
andra gången bestrider detta ämbete. De Stu-
derandes antal är 58.

Under den 10 dennes har Dom-Capitlet resol-
verat til Fullmakt för Adjuncten, Herr Lars Bict.
Stare på Commisstraturen wid Halmstads och
tillhörande landt-Församling, i stället för den af-
lidne Elias Lilqwist.

S. D. Är och Fullmakt för Adjuncten Herr
Carl Strömborg utfärdad, at wara Commisster
wid Lundby Pastorat, Wätle Härad, i den afsid-
ne B.-Pastorns och Commissterns Jöran Melch.
Obehni ställe.

Prosten och Rectorherden i Twååker, Herr
Ewen Linderot, är utnämnd til Präses wid nästa
Præstemöte, i stället för Prosten öfwer Marks

Contract, Herr Mag. And. Kollinius, som sig wäl denna förrättning hade åtagit, men sedan måst, i anseende til en swår åkommen ögonsjukan, affsäga.

Wid Comministers-walet i Kalf har Herr Adjuncten Hagelin erhållit de fläste rösterna.

Stads Nyheter.

Inkomne äro Skepparne William Sangster ifrån Bergen, Peter Gran ifrån Findhorn, Richard Coleman ifrån Narmouth, J. Borelius ifrån Hull, William Neill ifrån Nir, George Bruce ifrån Porson, Patrick Rennie ifrån Montross alle med barlast, Swen Maybom ifrån Hull med litet packhusgoods, Jacob Stappenbeck ifrån Amsterdam med tunneband, mursten, klinkert och packhusgoods, Thomas Dawson ifrån Narmouth, Benj. Hickson ifrån Hull med barlast, W. Spicer ifrån dito med bly och smör, Rich. Wilkison ifrån Linn, Joseph Elder ifrån Smden med barlast, och David Brown ifrån Perth med barlast och potatoes.

Rundgdresser.

Framkommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Wallgatans Note. Tisdagen Kongsqatans Note. Onsdagen Kyrkogatans Note. Torsdagen Drottningegatans Note.

Magistraten är wid handen gifwit, at ånspönt Skatt-sedlarne och Krono-utlagorne, jämte Brännwins Minuterings Accisen, så wäl som sammanstottet af Inquarterings-afgiften, för iunewarande

rande är långt för detta en hwar tilstålde blifwit,
 hafwa likwål ganska så af Stadens löst. Borger-
 skap och Inwånare dessa Krono- och Stads ut-
 skylder betalt, samt åtskillige de samma för förra
 åren ännu icke sig afbördat. Hwarföre och eme-
 dan Kongl. Maj:t och Kronan, så wål som Sta-
 dens och flere Wederbörandes rätt och angelägen-
 het ganska mycket därunder beror, at dessa utskyl-
 der jämte hwad däraf hos en och annan för förra
 åren kan innestå, skyndesamligen blifwa erlagde;
 altså föränlåtes Magistraten härmed alswarligen
 påminna och antyda löst. Borgerskapet och de
 flere af Stadens Inwånare, at de hwar för sig,
 efter de dem tilstålde Skatt-sedlar, berörde Kro-
 no- och Stads-utskylder, samt Brånwins Ml-
 nuterings Accisen och Inqwarterings- afgiften,
 jämte de för förra åren innestående utlagor til Cas-
 seurerne Asmund Adahl och Lars Enander i deras
 Upbörds-Contoir på Stadens Rådhus följande
 Söknedagar ifrån kl. 9 til 12, å dagen ofelbart
 leswerera, nämligen: Förste och andre Rotarne
 den 15 innewarande October, som är Måndagen,
 Tredje och Fjerde Rotarne den 16 Tisdagen,
 Femte och Sjette Rotarne den 17 Onsdagen,
 Sjunde, Ottonde och Nionde Rotarne, den 18
 Torsdagen, Tionde och Elofte Rotarne den 19 Fre-
 dagen, Wästra- och Östra Haga samt Tolfte
 Roten, den 20 October, som är lördagen. Men
 i den händelse någre sin skyldighet skulle efterfatta,
 så at de hwarfen å desse daagar, eller därefter inom
 den 15 nästinstundande November Krono- och
 Stads-

Stads-utskylberna sig afbörda; så komma i för-
mågo af Konal. Maj:ts Nådiga Förordnande,
under den 18 Sept. 1753, alla dessa utskylder hos
dem, som tredskas, strax efter den tiden genom
prompt execution at utskas, jämte 2 öre S:mts
förhöjning på hwar Dal. i samma mynt, som
af ofwanberörde afgifter kan innestå. Hvilket
til esterrättelse sänder. Götheborgs Rådhus den
4 Octob. 1770.

Borgmästare och Råd.

Hos Herr Benj. Bagge finnes extra goda gur-
kor uti ättingar, för billigt pris.

I fall någon skulle öfverkomma en af Handels-
mannen Sam. Bruse Kristwen, och af H. Zach. J.
Aurell underteknad sedel, på 200 Dal. S:mt,
at betala til bemälte Handelsman eller Ordres,
så gifwes härmed tillkänna, at samma sedel blif-
wit fulleligen betalt, och warnas därföre almän-
heten at ingen må sig sjelf skada med denna se-
dels emottagande i någon betalning, emedan den
icke inlöses, utan dödas i hwars hand den finnas
må, såsom den ock hos Wälloff. Magistraten här
i Staden blifwit anmält och protosterad.

Skulle någon Ungkarl, eller Fruntimmer, be-
höfwa en kamare, samt betjena sig af köket där-
jämte; så gifwes underrättelse där detta tryckes.

Hos H. Joweleraren Arenberg finnes til sålo
en lätt öfvertäkt tvåsitsig rese-wagn, för bil-
ligt pris.